

ΠΑΝΟΣ ΖΥΓΟΥΡΗΣ - ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΝΟΜΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΔΗΜΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΜΠΟΥΜΠΟΥΛΙΝΑΣ 9-11 (2^{ος} όροφος) ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ:210-8259140-1-FAX: 210-8259235

KIN:6977506705, e-mail :pzygouris@gmail.com

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

Ετέθησαν από την Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης προς την Ένωση Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης Αποχέτευσης (αρ. πρωτ. εισ. της Ε.Δ.Ε.Υ.Α. : 2723/29-3-2021) τα κάτωθι ερωτήματα για τη σύνταξη νομικής γνωμοδότησης.

«1) Μετά την παραίτηση του Διευθυντή Διοικητικής και Οικονομικής Υπηρεσίας της Δ.Ε.Υ.Α. με ειδικότητα Π.Ε. Οικονομολόγων και δεδομένου ότι στο διοικητικό τμήμα της Δ.Ε.Υ.Α υπάρχει υποστελέγχωση (μία υπάλληλος Τ.Ε Οικονομικού (δόκιμη) και μία υπάλληλος ΔΕ Διοικητικών - Λογιστικών) για τη συνέχιση και εύρυθμη λειτουργία της Δ.Ε.Υ.Α. ερωτάται εάν υπάρχει δυνατότητα να οριστεί Προϊστάμενος της Δ/σης Διοικητικών Οικονομικών η υπάλληλος Δ.Ε. Διοικητικών – Λογιστικών.

2) Με απόφαση ποιου οργάνου (του Προέδρου ή του Δ.Σ. της Επιχείρησης) πραγματοποιείται η ως άνω ανάθεση των καθηκόντων στους υπαλλήλους;

3) Εάν κατά την ανωτέρω ανάθεση καθηκόντων και υπό τις ανωτέρω περιγραφόμενες περιστάσεις ο υπάλληλος μπορεί να αρνηθεί την ανάληψη των καθηκόντων αυτών;

4) Εάν υπάρχει δυνατότητα να ανατεθεί σε προσληφθέντα υπάλληλο μέσω του προγράμματος Ο.Α.Ε.Δ. 55-67 ετών και με σύμβαση εικοσιτετράμηνη ή σε εξωτερικό συνεργάτη η θέση του ταμιά της Επιχείρησης;»

Για την απάντηση των ανωτέρω ερωτημάτων, επί των οποίων τέθηκε υπόψιν μας και ο ισχύον Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας (εφεξής ΟΕΥ) της ερωτώσας Δ.Ε.Υ.Α., γνωμοδοτούμε τα ακόλουθα.

***

Επί του 1^{ου} και 2^{ου} ερωτήματος

Σύμφωνα με το **άρθρο 7 ν. 1069/1980** ορίζεται ότι «1. Δι` Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας συντασσομένον δι` αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου της επιχειρήσεως, εγκρινομένης υπό του Υπουργού Εσωτερικών μετά γνώμην των οικείων Δημοτικών ή Κοινοτικών Συμβουλίων, καθορίζεται η οργάνωσις, η σύνθεσις και η αρμοδιότης των υπηρεσιών, ο αριθμός των θέσεων του πάσης φύσεως προσωπικού αναλόγως προς τας ανάγκας της επιχειρήσεως, ή κατά μισθολογικά κλιμάκια κατανομή των θέσεων του προσωπικού καθ` ομάδας ειδικοτήτων και αναλόγως της βαθμίδος εκπαιδεύσεως, αι αποδοχαί, ως και ο τρόπος προσλήψεως και απολύσεως και το αρμόδιον προς τούτο όργανον.».

Κατ' εξουσιοδότηση της ανωτέρω διατάξεως, με την αρ. υπ' αριθ. 10/2015 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Δημοτικής Επιχείρησης Ύδρευσης, Άρδευσης και Αποχέτευσης που αφορά την ψήφιση του **Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας της Δ.Ε.Υ.Α.** της Περιφερειακής Ενότητας... Ακολουθως, υπ' αριθ. 62/2015 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου.. περί έγκρισης του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας της Δημοτικής Επιχείρησης Ύδρευσης, Άρδευσης και Αποχέτευσης της Περιφερειακής Ενότητας ..., απεφασίσθη η έγκριση της αριθ. 10/2015 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Δ.Ε.Υ.Α. Τελικώς, με την αρ. πρ. 13483/1021/2015 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης ... εγκρίθηκε ο ΟΕΥ της Δ.Ε.Υ.Α. και δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, στο Τεύχος Β', Φύλλο 776, την 30-04-2015.

Στο **άρθρο 36^ο** του ισχύοντος ως άνω ΟΕΥ της Επιχείρησης με τίτλο «Διευθυντής Διοικητικής και Οικονομικής Υπηρεσίας» ορίζεται ότι «.... **Τον Διευθυντή Δ.Ο.Υ.**

απουσιάζοντα ή κωλυόμενο αναπληρώνει προϊστάμενος τμήματος της Υπηρεσίας κατόπιν απόφασης του Δ/κου Συμβουλίου.»

Ενόψει της ανωτέρω κανονιστικής διατάξεως συνάγεται ότι σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος του Διευθυντή Διοικητικών Οικονομικών της Επιχείρησης αναπληρώνει τον τελευταίο Προϊστάμενος υφιστάμενου Τμήματος της οικείας Δ/σης. Η αναπλήρωση διενεργείται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιχείρησης.

Επειδή εν προκειμένω, η παραίτηση του Δ/ντη ΔΟΥ της Δ.Ε.Υ.Α. οδηγεί σε μόνιμη κένωση της σχετικής θέσης, η αναπλήρωση κατά τα ανωτέρω, και δεδομένου ότι ως διαδικασία ενέχει προσωρινό χαρακτήρα, μπορεί να γίνει για εύλογο χρονικό διάστημα, μέχρι να γίνει πρόσληψη τακτικού υπαλλήλου στην κενωθείσα θέση του Δ/ντη Διοικητικών Οικονομικών της Επιχείρησης σύμφωνα με τα άρθρα 55 επ. του ΟΕΥ.

Εφόσον η υπάλληλος Δ.Ε. Διοικητικών - Λογιστικών έχει θέση Προϊσταμένου Τμήματος της σχετικής Διεύθυνσης Διοικητικών Οικονομικών μπορεί να ορισθεί ως αναπληρώτρια Προϊσταμένη της οικείας Δ/σης σύμφωνα με το άρθρο 36^ο του ΟΕΥ προκειμένου να διασφαλιστεί η ομαλή λειτουργία της υπηρεσίας, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιχείρησης και μέχρι την πρόσληψη Προϊσταμένου στην θέση εντός ευλόγου χρόνου.

Επί του 3^{ου} ερωτήματος

Σύμφωνα με το άρθρο 54^ο του ΟΕΥ της Δ.Ε.Υ.Α. με τίτλο «Υποχρεώσεις και καθήκοντα του προσωπικού» ορίζεται ότι «Το προσωπικό της Επιχείρησης έχει υποχρέωση και καθήκον: 1. Να γνωρίζει και να τηρεί τις διατάξεις του παρόντος οργανισμού, όπως και κάθε άλλου Κανονισμού της Επιχείρησης. 2. Να εκτελεί το υπηρεσιακό του καθήκον με επιμέλεια και ευσυνειδησία... 5. Να προσέρχεται έγκαιρα στην Υπηρεσία του και να αποχωρεί από αυτή μετά τη συμπλήρωση του ωραρίου εργασίας, όπως αυτό έχει οριστεί από τους αρμοδίους της Επιχείρησης. 6. Να ενημερώνει αμέσως τον προϊστάμενό του ή το γραφείο προσωπικού της

Επιχείρησης σε περίπτωση απουσίας λόγω ασθένειας ή άλλης ανώτερης βίας... 9. Να εκτελεί πρόθυμα τις οδηγίες των προϊσταμένων του και να συμπεριφέρεται σε όλο ανεξαιρέτα το προσωπικό με ευγένεια και τον επιβαλλόμενο κατά περίπτωση σεβασμό. 10. Να εκτελεί υποχρεωτικά κάθε εντολή του προϊσταμένου του. Μετά την εκτέλεση της εντολής και εφόσον κατά την κρίση του αυτή ήταν πέραν από τις υπηρεσιακές του υποχρεώσεις, μπορεί να υποβάλλει τις αντιρρήσεις του με γραπτή αναφορά στα αρμόδια πειθαρχικά όργανα, τα οποία εξετάζουν την αναφορά και αν κριθεί βάσιμη κινείται η πειθαρχική διαδικασία. Η εντολή του προϊσταμένου δεν εκτελείται, όταν: – Ο εργαζόμενος θεωρεί ότι η εκτέλεση της θέτει σε σοβαρούς κινδύνους την υγεία του. Στην περίπτωση αυτή ο Διευθυντής της Υπηρεσίας στην οποία ανήκει ο εργαζόμενος, εξετάζει αμέσως και επιτόπια το επικίνδυνο ή μη της εντολής, λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα και ενημερώνει γραπτά το Διοικητικό Συμβούλιο για τη λήψη σχετικών αποφάσεων. – Ο εργαζόμενος έχει τη γνώμη ότι η εντολή που του δόθηκε είναι αντίθετη με τον Ο.Ε.Υ. και το συμφέρον της Επιχείρησης. Τότε οφείλει αμέσως και χωρίς καθυστέρηση που οδηγεί σε ματαίωση της εντολής και ζημία της Επιχείρησης, να κάνει γνωστές τις επιφυλάξεις του στο Διευθυντή. Αν ο Γενικός Διευθυντής συμφωνήσει με την εντολή του Διευθυντή Υπηρεσίας, ο εργαζόμενος υποχρεούται να την εκτελέσει και μπορεί να υποβάλει γραπτή αναφορά στο αρμόδιο Πειθαρχικό όργανο.»

Ακολούθως, σύμφωνα με το **άρθρο 69^ο του ΟΕΥ** με τίτλο «**Πειθαρχικές Παραβάσεις**» ορίζεται ότι «1. Κάθε παράβαση υπηρεσιακού καθήκοντος, που οφείλεται σε πρόθεση ή βαριά αμέλεια του εργαζόμενου, αποτελεί πειθαρχικό παράπτωμα. 2. Το υπηρεσιακό καθήκον προσδιορίζεται με βάση τις υποχρεώσεις που απορρέουν για το προσωπικό από τη σύμβαση εργασίας (Ο.Ε.Υ.), τις οδηγίες και διαταγές των ιεραρχικά προϊσταμένων καθώς και από τη φύση της υπηρεσίας κάθε ειδικότητας και θέσης, όπως το περιεχόμενο της καθορίζεται από τους κανόνες επιστήμης και τέχνης, από τους κανόνες της κοινής πείρας, από τις συνήθειες που έχουν παγιωθεί στη Δ.Ε.Υ.Α. και τους κανόνες της καλής πίστης και του κοινωνικού σκοπού που εξυπηρετεί η Δ.Ε.Υ.Α.».

Σύμφωνα με το **άρθρο 77^ο του ΟΕΥ** με τίτλο «**Απόλυση Τακτικού Προσωπικού**» ορίζεται ότι «Το τακτικό προσωπικό της Δ.Ε.Υ.Α. απολύεται με απόφαση του

Διοικητικού Συμβουλίου και ύστερα από γραπτή καταγγελία της εργασιακής σύμβασης στις ακόλουθες περιπτώσεις: – Αν του επιβληθεί η πειθαρχική ποινή της οριστικής απόλυσης. – Αν απουσιάσει αδικαιολόγητα από την υπηρεσία του επί .... συνεχείς εργάσιμες ημέρες ή .... εργάσιμες ημέρες συνολικά μέσα στο ίδιο έτος...».

Σύμφωνα με το **άρθρο 78^ο του ΟΕΥ** με τίτλο **«Παραίτηση Προσωπικού»** ορίζεται ότι «Το προσωπικό που υπηρετεί στη Δ.Ε.Υ.Α. δικαιούται να παραιτηθεί οποτεδήποτε, με υποβολή γραπτής δήλωσης στο Διοικητικό Συμβούλιο της επιχείρησης... 4. Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει το δικαίωμα να παρατείνει το χρόνο αποχώρησης του εργαζομένου για τόσο χρονικό διάστημα όσο είναι απολύτως απαραίτητο για την τακτοποίηση των αναγκών και ειδικών εκκρεμοτήτων που έχουν σχέση με την εργασία του...»

Ενόψει των ανωτέρω διατάξεων συνδυαστικώς ερμηνευόμενων, και λαμβάνοντας υπόψιν τις κρατούσες περιστάσεις υπό τις οποίες τελεί η Επιχείρηση, και ιδίως την υποστελέχωση και τον κίνδυνο αδυναμίας λειτουργίας των υπηρεσιών της Επιχείρησης η οποία παρέχει αγαθά και υπηρεσίες ζωτικές για τους κατοίκους της περιοχής - επομένως υφίσταται σκοπός δημοσίου συμφέροντος - στην κρινόμενη περίπτωση, οι υπάλληλοι δεν μπορούν καταρχήν να αρνηθούν την ανάληψη των καθηκόντων που τυχόν τους ανατεθούν από το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιχείρησης, παρά μόνον για εξαιρετικά έκτακτους και επιτακτικούς λόγους (π.χ. υγείας) το βάρος απόδειξης των οποίων φέρει ο υπάλληλος, τόσο σοβαρούς που δικαιολογούν την άρνηση τους ακόμη και καθ' υπέρβαση του υπέρτερου δημοσίου συμφέροντος. Η άρνηση ανάληψης καθηκόντων του υπαλλήλου, ενόψει των ανωτέρω, μπορεί να αποτελέσει πειθαρχικό παράπτωμα αυτού με τις προβλεπόμενες συνέπειες. Εάν υπάλληλος που του ανατίθεται η άσκηση ορισμένων καθηκόντων, παραιτηθεί, το Διοικητικό Συμβούλιο έχει το δικαίωμα να παρατείνει το χρόνο αποχώρησης του εργαζομένου για τόσο χρονικό διάστημα όσο είναι απολύτως απαραίτητο για την τακτοποίηση των αναγκών και ειδικών εκκρεμοτήτων που έχουν σχέση με την εργασία του. Σε κάθε περίπτωση ο υπάλληλος οφείλει να εκτελεί το υπηρεσιακό του καθήκον με επιμέλεια και ευσυνειδησία.

Επί του 4^{ου} ερωτήματος

Κατ' **άρθρο 51^ο του ΟΕΥ** με τίτλο **«Διακρίσεις προσωπικού»** ορίζεται ότι «1. Το προσωπικό της Επιχείρησης διακρίνεται σε τακτικό και έκτακτο. – Τακτικό είναι το προσωπικό που καλύπτει πάγιες ανάγκες της επιχείρησης, κατέχει τις οργανικές θέσεις που προβλέπονται από τον παρόντα οργανισμό και η υπηρεσιακή και εργασιακή του σχέση και κατάσταση ρυθμίζονται από τον Ο.Ε.Υ. – Έκτακτο είναι το προσωπικό που προσλαμβάνεται με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου, για την κάλυψη και αντιμετώπιση των πρόσκαιρων και έκτακτων αναγκών της επιχείρησης. 2. Η εργασιακή σχέση που συνδέει το προσωπικό με τη Δ.Ε.Υ.Α., είναι σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, αορίστου χρόνου για το τακτικό προσωπικό και ορισμένου χρόνου για το έκτακτο.»

Κατ' **άρθρο 55^ο του ΟΕΥ** με τίτλο **«Πρόσληψη τακτικού Προσωπικού»** ορίζεται ότι «Η πρόσληψη του τακτικού προσωπικού γίνεται εφόσον υπάρχουν κενές οργανικές θέσεις και πάγιες ανάγκες της επιχείρησης, από το Διοικητικό Συμβούλιο που βεβαιώνονται με γραπτές εισηγήσεις του Διευθυντή ή του αρμόδιου Προϊσταμένου. Κάθε προσλαμβανόμενος πρέπει να έχει τα προβλεπόμενα από τον Ο.Ε.Υ. προσόντα της αντίστοιχης ειδικότητας. 2. Η πρόσληψη του τακτικού προσωπικού γίνεται από το Δ.Σ. λαμβανομένων υπόψη των διατάξεων της εκάστοτε ισχύουσας νομοθεσίας, μετά από εισήγηση του Γεν. Δ/ντή και κατόπιν προκήρυξης της θέσης. 3. Κάθε πρόσληψη είναι δοκιμαστική. Ο χρόνος της δοκιμής είναι ένα έτος πραγματικής υπηρεσίας, στη διάρκεια του οποίου με αιτιολογημένη απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου είναι δυνατή η απόλυση, αν ο εργαζόμενος δεν μπορεί να ανταποκριθεί στα καθήκοντα της ειδικότητας για την οποία προσλήφθηκε. Το αργότερο μέσα σε ένα μήνα από τη συμπλήρωση του έτους της δοκιμαστικής υπηρεσίας το Διοικητικό Συμβούλιο πρέπει να αποφασίσει για την ένταξη στο τακτικό προσωπικό ή την απόλυση του. Αν δεν αποφανθεί, μετά την παρέλευση της παραπάνω προθεσμίας η πρόσληψη γίνεται αυτοδίκαια οριστική...».

Εξ' αντιδιαστολής, συνάγεται ότι πάγιες ανάγκες της επιχείρησης καλύπτονται καταρχήν μόνο από τακτικό προσωπικό το οποίο κατέχει και οργανική – θεσμοθετημένη στον ΟΕΥ - θέση. Εξίσου, συνάγεται ότι οι προσληφθέντες μέσω κοινωνικών Προγραμμάτων και προγραμμάτων προσωρινής απασχόλησης όπως

το Πρόγραμμα του ΟΑΕΔ 55-67 ετών, δεν καλύπτουν πάγιες ανάγκες τις επιχείρησης, καθόσον δεν αποτελούν τακτικό προσωπικό, αφού προσλαμβάνονται με ειδική διαδικασία και με συμβάσεις ΙΔΟΧ.

Κατ' εξαίρεση, και μη υπάρξεως άλλου υπαλλήλου να αναλάβει τη σχετική θέση (ταμιά λ.χ.), και η κάλυψη της θέσης πρέπει να γίνει άμεσα για την ομαλή λειτουργία της Επιχείρησης, και υπό την προϋπόθεση ότι ο προσληφθείς κατέχει τα απαιτούμενα προσόντα ώστε να μπορεί να ανταπεξέλθει στα καθήκοντα της θέσης, και δεδομένης απουσίας ρητής απαγορευτικής διάταξης στον ΟΕΥ, μπορεί να αναλάβει τα καθήκοντα ταμιά. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, η οποία πάντως αποτελεί εξαιρετική διαδικασία που πρέπει να αιτιολογείται, η διαδικασία πρόσληψης τακτικού προσωπικού για την κάλυψη της θέσης πρέπει να κινηθεί άμεσα από την Επιχείρηση προκειμένου να μην καταστρατηγείται η νομιμότητα και ο εξαιρετικός χαρακτήρας της περιστάσεως.

Η σχετική ανάθεση θα γίνει με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιχείρησης, κατόπιν αιτιολογημένης εισήγησης του Γενικού Διευθυντή. Η απόφαση ανάθεσης πρέπει να είναι επαρκώς αιτιολογημένη. Στην συγκεκριμένη περίπτωση, κατά τη γνώμη μας, δεν υφίσταται υποχρέωση του υπαλλήλου να αναλάβει τα σχετικά καθήκοντα 1) επειδή η διαδικασία με την οποία προσελήφθη- μέσω του σχετικού Προγράμματος του ΟΑΕΔ- δεν προέβλεπε τέτοια πιθανότητα ανάθεσης καθηκόντων, 2) εφόσον ο υπάλληλος αιτιολογημένα προβάλλει αντικειμενική αδυναμία άσκησης των καθηκόντων ταμιά που απαιτεί ειδικές γνώσεις και κατάρτιση.

Αθήνα, 30-3-2021

Ο Νομικός Σύμβουλος της ΕΔΕΥΑ

Πάνος Ζυγούρης

